

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- การปกครอง, กรม. คู่มือปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วน-
ท้องถิ่น, 2529.
- กรมล ทองธรรมชาติ. "การปฏิรูประบบราชการไทย : นโยบายและผลงานของรัฐบาล." ใน ระบบราชการไทยสภาพปัญหาและข้อเสนอจากฝ่ายการเมืองข้าราชการ นักวิชาการ และธุรกิจเอกชน, หน้า 69-89. วรเดช ฉันทกรศีร์ วิจิต ทรงประทุม, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : สหทัยการพิมพ์, 2528
- จำลอง อติกุลและคณะ. การปรับปรุงคุณภาพทางเทคนิคของการจัดทำโครงการและแผนในการพัฒนาชนบทยากจน. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบูรณะ, 2526.
- จักรกฤษณ์ นรนิติมตุงการ และคณะ. ท้องถิ่นท่ามกลางกับการบริหารงานของรัฐ : กรณีแม่ฮ่องสอน. กรุงเทพมหานคร : สยามกรวิชัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2522.
- จักรกฤษณ์ นรนิติมตุงการ. การบริหารงานพัฒนาการเกษตรในระดับภูมิภาค. กรุงเทพมหานคร : สยามกรวิชัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2523.
- _____ . สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพกับกระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพมหานคร : สยามกรวิชัยโอเดียนส์โทร, 2527
- ชัยอนันต์ สุ่มทวนิชย์ และคณะ. การประสานงานระหว่างกระทรวง. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบูรณะ, 2526
- นักปกครอง. ขมรม ยึดคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2527.
- บุญวัฒน์ วีลกุล. "ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง." ใน การปกครองและการเมืองไทย, หน้า 235-254. จรูญ สุธาพ, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : สยามกรวิชัยไทย-วัฒนาพาณิชย์, 2512.
- ประมวล รุจนเสรี. การบริหารราชการส่วนภูมิภาคของไทย. กรุงเทพมหานคร : สยามกรวิชัยมหา-ประพาณิชย์, 2512.
- พิทบา บวรวัฒมา. รัฐประศาสนศาสตร์ ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา (ค.ศ.1970-ปัจจุบัน)

บรรณานุกรม (ต่อ)

- กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- พลศักดิ์ ศิริโกกรศิริ. อุดมการณ์สร้างสรรค์แผ่นดินไทยให้เป็นแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง
กรุงเทพมหานคร : โมเดิร์นเพรส, 2530.
- มีชัย ฤชุพันธุ์. คำบรรยายกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.
- วิทยาการเกษตร, กรม. และส่งเสริมการเกษตร, กรม. แผนพัฒนาพืชในช่วงแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530-2534. กรุงเทพมหานคร :
อัสสัาเนา, 2529.
- สมพร แสงชัย. พฤติกรรมข้าราชการในภูมิภาค. กรุงเทพมหานคร : สำนักฝึกอบรม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2530.
- ส่งเสริมการเกษตร, กรม. เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรส่วนขยายแผนการส่งเสริม
การเกษตร.
กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์ พรินติ้ง กรุ๊ป, 2530.
- บทความ
- "10 ธุรกิจทองของปี 2531" วารสารการเงินธนาคาร 69(มกราคม 2531) : 150-152.
กองทุนส่งเสริมการทําล้วนยาง, สำนักงาน. รายงาน 2529. กรุงเทพมหานคร :
วิศตอ์การพิมพ์, 2530.
- เกษม ฅมยาริทยั. "คำปราศรัยของ ฯพณฯ รัฐมนตรี บรม ตันเล่ถึยร ในพิธีเปิดอาคาร
สำนักงานล้วนยาง ล่าชาฮ่าเกอเมือง ส่วงหวัดพังงา." ข่าวกองทุนส่งเสริมการ
ทําล้วนยาง. 24 (มกราคม-มีนาคม 2529) : 8-9.
- จักรกฤษณ์ นรณิตินตุงการ. "แนวความคิดใหม่ในการพัฒนาชนบท" วารสารพัฒนบริหารศาสตร์
21 (เมษายน 2524) 177-219.
- ณรงค์ ลู่จเร. "จดหมายจากพ่อ." ข่าวกองทุนส่งเสริมการทําล้วนยาง. 20
(กรกฎาคม 2525) : 3.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. "ทิศทางและทางเลือกอื่นเพื่อการพัฒนาชนบทไทยในอนาคต." วารสาร
พัฒนบริหารศาสตร์. 26 (กรกฎาคม 2529) : 331-339.
- วิสัยยาง, สถาบัน. แผนงานและงบประมาณการฝึกอบรมประจำปี 2531. กรุงเทพมหานคร :
อัสสัาเนา, 2530.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิชัยยาง, สถาปน. เอกถาวรแนะนำสถาปนวิชัยยาง 2529. กรุงเทพมหานคร : อีตล้าเนา, 2529.
- วิจิต ลูวรดลปรา. "เนื่องมาจากปก." ข่าวกองทุนส่งเสริมการทาล่วนยาง. 20 (มกราคม 2525) : 3.
- อมร รักษาสัตย์. "ความเข้าใจไขว้แวยเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ." วารสารพัฒนาบริหาร-ค่าลตร. 11 (มกราคม 2514) : 136-146.
- อุทัย เลาหวีเชียรและวระเตช สันทรศร. "การบริหารการพัฒนา : การเปลี่ยนแปลงและทิศทาง." กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐประคาล่นค่าลตร สถาปนบัณฑิตพัฒนาบริหารค่าลตร, (อีตล้าเนา), 2526.

สัมภาษณ์

- กมลพงษ์ ลูชาตานนท์. พนักงานตรวจล่วน สักงานกองทุนส่งเสริมการทาล่วนยาง ล่าชาอีเกอเวียงลระ. สัมภาษณ์ 14 มีค. 31
- กระมล ทองธรรมชาติ. คณบดีคณะรัฐค่าลตร จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2531.
- โกวิทลีฮการ, พระครุ. เจ้าคณะอีเกอเวียงลระ. สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2531.
- จรัส โพธิ์ถาวร, จ.ล.อ. ผู้ช่วยลลลอีเกอ. สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2531.
- ฉราภรณ์ หมื่นราชย์. ลลลอีเกอ. สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2531.
- เจือ พุฒทอง. ป่าไม้อีเกอเวียงลระ. สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2531.
- เชษฐ เพียรานนท์. ศักขารอีเกอ. สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2531.
- เฮือน อนุภักดี. ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6 ต. พุ่งหลวง. สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2531
- ชำนาญ สันทรนุ้ย. พัฒนาการผู้รับผิดลลลอีเกอเวียงลระ. สัมภาษณ์, 6 มีนาคม 2531.
- ถาวรอน ศิริลลลอง เจ้าหน้าทีปกครอง, งานบัตรประจำตัวประจำลลล. สัมภาษณ์, 6 มีนาคม 2531.
- นิตย์ สันทร. ผู้ช่วยเกษตรอีเกอเวียงลระ. สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2531.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นิมิตร ศิริสุจริต. ลุ่มห้วยชัยอำเภอ. สัมภาษณ์, 5 มกราคม 2531.
- บุญล โกรรอด. เกษตรอำเภอเวียงสระ. สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2531.
- บุญส่ง ปานจันทร์. หัวหน้าสำนักงานกองทุนส่งเสริมการทำสวนยาง ลำชาอำเภอเวียง-
สระ. สัมภาษณ์, 14 มีนาคม 2531
- ประสิทธิ์ วิทยานุกาญ. สรรพลุ่มอำเภอ. สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2531.
- ประสิทธิ์ สุทธิศักดิ์. ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมการปกครองอำเภอเวียงสระ.
สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2531.
- เมธิญศักดิ์ นวตหนู. ตำราลุ่มอำเภอเวียงสระ. สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2531.
- ฉิม สังข์ทอง. พ.ต.ท. ตำรวจตระเวนชายแดนและปราบปราม ลุ่ม. เวียงสระ. สัมภาษณ์,
10 มีนาคม 2531.
- พิศล พานกรอบแก้ว. รท. ผบ. หน่วยสันตินิมิตรที่ 425. สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2531.
- วิลาญ กาญจนดิษฐ์. ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบงานพัฒนาท้องถิ่นอำเภอเวียงสระ. สัมภาษณ์, 5
มีนาคม 2531.
- วันชัย ยจรธีรสกุล. เกษตรตำบลบ้านล้อง. สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2531.
- วิพาก เม็งช่วย. เกษตรตำบลเวียงสระ. สัมภาษณ์, 7 มีนาคม 2531.
- วิญญ ทองสกุล. ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายปกครองและพัฒนาอำเภอเวียงสระ. สัมภาษณ์,
2 มีนาคม 2531.
- วุฒิ จารุพันธุ์เศรษฐี. นายอำเภอเวียงสระ. สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2531.
- สุ่ยชาติ นาคเทวัญ. ผู้ช่วยนายทะเบียนหัวหน้าฝ่ายทะเบียนและบัตรอำเภอเวียงสระ.
สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2531.
- สุนันทา ราชพิบูลย์. ผู้ช่วยตำราลุ่มอำเภอ. สัมภาษณ์, 6 มกราคม 2531.
- สุภณ ศิรินันท์กุล. รองประธานคณะกรรมการลุ่มชาภิบาลเวียงสระ. สัมภาษณ์, 8 มกราคม
2531.
- สุรพงษ์ โกลุณพันธ์. อดีตปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายปกครองและพัฒนาอำเภอเวียงสระ.
สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2531.
- แสวง ปานทอง. เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอ. สัมภาษณ์, 3 มกราคม 2531.
- สมหมาย พลายปุม. ปลัดลุ่มอำเภอ. สัมภาษณ์, 9 มกราคม 2531.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- โกลด โยติรัตน์.. ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอเวียงสระ. สัมภาษณ์, 7 มีนาคม 2531.
สำเร็จ ศัตร์ยลาวิไล. รองหัวหน้าฝ่ายการส่งเสริมเศรษฐกิจ สำนักงานกองทุนส่งเสริมเศรษฐกิจส่วนกลาง.
สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2531.
อารีย์ เขียวสมุทร. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 3. สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2531.

ภาษาต่างประเทศหนังสือ

Williams, Walter. Studying Implementation : Methodological and Administrative Issues. New Jersey : Chatham house Publishers, In.c., 1982.

บทความ

Berman, Pual. "Thinking About Programmed and Adaptive Implementation: Matching Strategies to Situation", quoted in Helen M. Ingram and Dean E. Mann, Eds., Why Policies Succeed or Fail. Beverly Hills, Calif : Sage Publications, 1980.

Office of the Rubber Replanting Aid Fund, Introduction to ORRAF. Bangkok : Publication Production Unit ORRAF, 1983.

Van Meter Donal S. and Van Horn, Carl E. "The Policy Implementation Process A Conceptual Framework." Administration and Society. 6 (February), 1975.

Vepa Ram K., Industrial Estate-A tool for Development of Backward Areas, Paper Presented to the General Assembly of EROPA at TOKYO in October, 1973 Cited in Ram K. Vepa: "Implementation : The Problem of Achieving Results," The Indian Journal of Public Administration. 20,2 (April-June), 1974.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Whang, In-Joung. Implementation of The National Family Planning Programme of Korea. (1962-1971), Paper Presented to The General Assembly of EROPA at Tokyo 1973 in October, 1973 cited in Ram K. Vepa . Implementation: The Problem of Achieving Results," The Indian Journal of Public Administration. 20,2 (April-June), 1974.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

แนวการสัมภาษณ์ข้าราชการอำเภอเวียงสระและพนักงานกองทุนส่งเสริม
การทำสวนยางอำเภอเวียงสระ

เรื่อง "การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติในระดับอำเภอในประเทศไทย"

(Public Policy Implementation at the District Level in Thailand)

ประเด็นสำคัญของการสัมภาษณ์

1) มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย

- คำถาม
1. นโยบายที่ถูกเลือกมาศึกษามีวัตถุประสงค์และเป้าหมายชัดเจนหรือไม่
 2. นโยบายที่ไม่ชัดเจนจะมีผลต่อการปฏิบัติอย่างไร
 3. นโยบายที่ชัดเจนจะมีผลอย่างไรต่อการปฏิบัติ

2) ทรัพยากร

- คำถาม
1. อะไรคือทรัพยากรที่สำคัญสำหรับการนำนโยบายไปปฏิบัติ
 2. ในนโยบายที่ถูกเลือกมาศึกษานโยบายใดมีทรัพยากรเพียงพอ นโยบายใดไม่มีเพียงพอ
 3. ท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องทรัพยากรไม่เพียงพออย่างไร

3) การสื่อสารระหว่างหน่วยงาน

- คำถาม
1. ท่านเข้าใจนโยบายที่ถูกเลือกมาศึกษาหรือไม่
 2. ท่านเข้าใจและรับทราบนโยบายนั้นได้อย่างไร
 3. การสื่อสารในระดับอำเภอควรจะมีหรือไม่ ควรมีมากน้อยเพียงใดด้วยวิธีการอะไร
 4. ในด้านการสื่อสารท่านคิดว่าควรมีช่องทางใดบ้าง
 5. สัมรับนโยบายที่นำมาศึกษามีความบกพร่องเรื่องการสื่อสารอย่างไร

4) ลักษณะของหน่วยงาน

- คำถาม 1. สำหรับนโยบายที่นำมาศึกษานี้ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านเหมาะสมที่จะเป็นผู้ปฏิบัติหรือไม่
2. หน่วยงานของท่านเกี่ยวข้องกับนโยบายเหล่านี้ได้อย่างไร
3. ท่านคิดว่าสำหรับนโยบายที่นำมาศึกษานี้ ควรมีหน่วยงานใดเข้ามาเกี่ยวข้องอีก
4. หน่วยงานใดควรจะมีคุณสมบัติเหมาะสมในการนำนโยบายเหล่านี้ไปปฏิบัติ

5) ลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง

- คำถาม 1. ในการนำนโยบายไปปฏิบัติได้รับการสนับสนุนจากประชาชน กลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์หรือไม่
2. นโยบายดังกล่าวมีความเหมาะสมกับลักษณะเศรษฐกิจสังคมและการเมืองของอำเภอเวียงสระหรือไม่

6) การสนับสนุนของผู้ปฏิบัติ

- คำถาม 1. การสนับสนุนของผู้ปฏิบัติควรมีสิ่งจูงใจอะไรบ้าง เช่น การให้รางวัล การบังคับ การให้เกียรติ ให้ความสำคัญ ให้เงิน
2. ผลประโยชน์ กียรติยศ ศักดิ์ศรี ความชอบธรรม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติอย่างไร มากน้อยขนาดไหน
3. ระบบการประเมินผลของหน่วยงานของท่านเป็นอย่างไร มีอิทธิพลหรือส่วนผลักตัมให้ผู้ปฏิบัติในหน่วยงานของท่านสนับสนุนการนำนโยบายไปปฏิบัติหรือไม่
4. ท่านคิดว่าการสนับสนุนนโยบายใดนโยบายหนึ่งของผู้ปฏิบัตินั้นขึ้นอยู่กับคุณสมบัติและความสามารถส่วนตัวของเขาหรือไม่

ภาคผนวก ข.

อุดมการณ์สร้างสรรค์แผ่นดินไทย

ให้เป็นแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

1. อุดมการณ์ชาติ : แนวแห่งพระบรมราชูปถัมภ์

ท่ามกลางพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ณ วันที่ 5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2493 นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระปฐมบรมราชโองการอันศักดิ์สิทธิ์ว่า "เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม" พระปฐมบรมราชโองการที่อัญเชิญมาดี เป็นพระราชประสงค์สำคัญยิ่งที่แสดงถึงพระบรมราชูปถัมภ์แห่งพระมหากษัตริย์ราชายพระองค์นี้ว่าจะทรงปกครองมหาชนชาวไทยให้ร่มเย็น และจะทรงสร้างสรรค์แผ่นดินไทยให้สมบูรณ์สุขล้ำ ให้เป็นทั้งแผ่นดินธรรมและแผ่นดินทองของคนไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระมหากษัตริย์คุณแก่ปวงชนชาวไทยล้นเกล้าล้นกระหม่อมหาที่สุดมิได้ นับแต่วันที่เสด็จเถลิงถวัลราชสมบัติมานั้น ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจและพระราชภารกิจเพื่อความร่มเย็นเป็นสุขแก่ชาติบ้านเมืองของไทยเป็นเอกประการทรงพระราชอุทิศสละทรัพย์พระราชกรณียกิจเสด็จพระราชดำเนินบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่พสกนิกรทั่วทุกภูมิภาคโดยมิได้ทรงคำนึงถึงความเหนื่อยยากหรืออันตรายใด ๆ ทรงเป็นมหาธรรมราชาผู้ถึงพร้อมด้วยพระศรัทธาธรรม และพระจักรวรรดิวัตรทุกประการ ทรงเจริญรอยตามพระราชจริยาวัตรอันงดงามแห่งสมเด็จพระพุทธมหากษัตริย์ราชายเจ้าอย่างสมบูรณ์ พระเกียรติคุณจึงยอชยหายไปทั้งแผ่นดินไทยและนานาประเทศทั่วโลก

พระคุณวิเศษประการสำคัญที่จะวันกล่าวลือมิตได้คือ ทรงเป็นแบบอย่างและทรงเป็นผู้นำทางความคิดในการพัฒนาผู้คนและบ้านเมือง พระราชดำริต่าง ๆ ที่ทรงกำหนดขึ้นด้วยพระปัญญา และพระราชวิจรรณญาณอันประณีตล้ำลึกยิ่ง พระบรมราชาโองการ และพระราชดำรัสที่ทรงพระมหากษัตริย์พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ กิติ ล้วนทรงคุณค่าเลิศล้ำมีสาระดีประโยชน์สูงยิ่ง พระราชทานแนวทางแนวคิดและวิธีการในการทำงานและการครองชีวิต เพื่อความเจริญแก่คนไทยทุกคนและแก่ส่วนรวมจึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่เราชาวไทยทั้งหลายจะยึดถือเป็นแบบอย่างและเป็นหลักไว้ปฏิบัติเพื่อความเจริญสุขตลอดไป พระราชภารกิจน้อยใหญ่ที่ได้ทรงบำเพ็ญตลอดมานั้นได้อำนวยประโยชน์สุขแก่อาณาประชาราษฎร์สมดังพระปฐมบรมราชโองการนานัปการ ยังผลให้แผ่นดินไทยเป็นทั้งแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองโดยแท้จริง ดังประจักษ์ชัดแก่คนไทยทุกผู้ปู่ในปัจจุบัน

ด้วยความสำคัญในพระมหากษัตริย์เป็นล้นพ้น อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทองจึงถือกำเนิดขึ้น เพื่อรัฐและราษฎรจักได้ร่วมกันทั้งกายใจปฏิบัติงานสนองพระมหากษัตริย์ตามแนวพระบรมราชปณิธาน ซึ่งทรงมีพระราชวาทะประกาศไว้เป็นพระปฐมบรมราชโองการ ดังได้ัญเชิญมากล่านั้น

2. เป้าหมายของอุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง

อุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทองมีเป้าหมายในการพัฒนาคน พัฒนาหมู่บ้าน ชุมชนและประเทศชาติสร้างสรรค์แผ่นดินไทยให้เป็นแผ่นดินธรรม แผ่นดินทองเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายพระราชสักการะแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โดยเฉพาะในวโรกาสที่เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบปีที่ 40 ณ พุทธศักราช 2529 และในมหามงคลสมัยเจริญพระชนมายุ 60 พรรษา ณ พุทธศักราช 2530

3. ความหมายและความมุ่งหมายของอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

คำว่าแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง หมายถึงแผ่นดินที่เจริญรุ่งเรืองทั้งทางโลกและทางธรรมหรือทางวัตถุและจิตใจกล่าวคือ เป็นแผ่นดินที่ประชาชนอยู่ในศีลธรรม มีความร่มเย็นเป็นสุข สังคมมีความสงบเรียบร้อย ประเทศชาติมีความสมบูรณ์สุข เศรษฐกิจ

อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง เป็นอุดมการณ์ของชาติ มุ่งหมายที่จะให้ประเทศไทยและคนไทยพัฒนาจิตใจควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านวัตถุ

กล่าวได้ว่าประเทศไทยได้เริ่มการพัฒนาประเทศอย่างมีแบบแผน และปฏิบัติงานนี้อย่างเป็นระบบมาแล้วหลังจากได้ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 เมื่อ พ.ศ. 2504 อันเป็นเวลากว่า 20 ปี ผลของการพัฒนาประเทศด้วยวิธีการดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดความเจริญทางวัตถุ คือทางเศรษฐกิจทั้งในเมืองและชนบทมากมายหลายประการ แต่การพัฒนาจิตใจและคุณภาพของประชากรในระดับบุคคล ระดับชุมชน และสังคมของบ้านเมือง ยังไม่เป็นไปเท่าที่ควร ทั้งยังไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาด้านจิตใจนั้น ก็ยังมีอัตราเงินงานอย่างต่อเนื่องจริงจัง และเป็นระบบแบบแผนด้วยเหตุฉะนี้ อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทองอันเป็นเป้าหมายร่วมกันของการพัฒนาจึงมุ่งหมายที่จะเสริมในส่วนที่บกพร่องอยู่นี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทองนี้จะเน้นการประสานงานเพื่อเผยแพร่แนวความคิด อันจะนำไปปฏิบัติ ในการพัฒนาชนบทและการพัฒนาชุมชนในเมืองซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการ โดยหน่วยงานต่าง ๆ อยู่แล้ว ทางภาครัฐบาลคือส่วนราชการจังหวัด กองทัพภาค ตลอดจนหน่วยงานของเอกชนได้เป็นผู้ดำเนินงานตามโครงการอยู่ เช่น โครงการอาสาพัฒนาหมู่บ้านป้องกันตนเอง โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน โครงการโครายพัฒนา โครงการหมู่บ้านแผ่นดินทอง โครงการศูนย์ล้าริศกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน โครงการศาลาประชาธิปไตย ฯลฯ โครงการเหล่านี้สามารถนำความมุ่งหมายของอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ไปผสมผสานเป็นแนวทางพัฒนา ร่วมกันได้ เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายสูงสุดในการพัฒนาประเทศ

4. สาระสำคัญและขอบเขตของอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

การสร้างสรรค์แผ่นดินไทยตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง มีสาระสำคัญและขอบเขตดังนี้

- 4.1 การพัฒนาคน หมายถึง การพัฒนาจิตใจของข้าราชการและประชาชน รวมทั้งการพัฒนาครอบครัวให้มีคุณภาพและคุณธรรม
- 4.2 การพัฒนาหมู่บ้านชนบท หมายถึง การพัฒนาให้ชาวชนบทมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยให้หลุดพ้นจากปัญหาพื้นฐาน 3 ประการ คือ ความขาดแคลน ความไม่รู้ และความเจ็บป่วยและร่วมมือกันแก้ไขปัญหของหมู่บ้านได้ด้วยตนเอง
- 4.3 การพัฒนาชุมชน หมายถึง การพัฒนาชุมชนให้มีความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยเฉพาะเน้นการพัฒนาชุมชนแออัดให้ประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและร่วมมือกันแก้ไขปัญหของชุมชนได้ด้วยตนเอง
- 4.4 การพัฒนาสังคม หมายถึง การแก้ไขปัญหาลังคมที่กระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและความมั่นคงของชาติและการพัฒนาสังคมให้มีความเจริญทางเศรษฐกิจ โดยให้ประชาชนยึดมั่นในศีลธรรม คุณธรรมปราศจากการเบียดเบียนกัน เพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและความมั่นคงของชาติ

การพัฒนาทั้ง 4 ประการดังกล่าว จะเป็นการสนองพระมหากรุณาธิคุณตามแนวแห่งพระบรมราชปณิธานในพระปฐมบรมราชโองการที่องค์พระปฐมขของชาติไทยพระราชทานไว้ว่า "เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม" เพื่อสร้างสรรค์แผ่นดินไทยให้เป็นแผ่นดินธรรม แผ่นดินทองสืบไป

5. แนวทางการพัฒนา

การพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง บิดหลักการใช้คำสอนธรรมในการพัฒนาจิตใจ บิดหลักวิถีทางประชาธิปไตยในการพัฒนาสังคมและบิดหลักการพึ่งตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือร่วมใจกันในการประกอบกิจกรรมเศรษฐกิจ โดยมีแนวทางการพัฒนาในแต่ละด้านดังนี้

5.1 การพัฒนาทางจิตใจ มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพของข้าราชการ และประชาชนให้ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาและคุณธรรม 4 ประการตามกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวที่ทำงานหมู่บ้าน ชุมชนสังคมและประเทศชาติโดย

- (1) เป็นผู้ที่มีศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม เช่น มีความเมตตากรุณา ซื่อสัตย์ อุดมทุน มีวินัยประหยัด ยั้งยืน ไม่เป็นทาสลอบายมุข เป็นต้น
- (2) มีคุณธรรมแห่งการเสียสละเพื่อผู้อื่นและส่วนรวม มีสำนึกศีลธรรม รู้จักรับผิดชอบและมีจิตใจไม่พัฒนา
- (3) ใฝ่หาความรู้และรักษาสุขภาพอนามัยให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ

5.2 การพัฒนาทางสังคม มุ่งเน้นพัฒนาสังคมโดยใช้วิถีทางประชาธิปไตยในการแก้ไขปัญหา ประสานประโยชน์ สร้างสังคมที่ใช้เหตุผล และเคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์โดย

- (1) ส่งเสริมให้บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาครอบครัวที่ทำงาน หมู่บ้าน ชุมชน สังคมและประเทศชาติตามวิถีทางประชาธิปไตย ด้วยความสมัครใจ
- (2) มีความริเริ่ม และใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหาโดยยึดถือการประสานประโยชน์เพื่อส่วนรวมเป็นหลัก ให้สามารถพึ่งตนเองได้
- (3) ยึดถือหลักสิทธิ-เสรีภาพ ความเสมอภาคและภราดรภาพเพื่อการอยู่ร่วมกันของสังคมภายใต้กรอบแห่งกฎหมายและระเบียบแบบแผน
- (4) มีความเข้าใจและยึดมั่นในสถาบันการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

(5) ร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาสิ่งแวดล้อม รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดี สร้างสรรค์สังคมที่มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและสวัสดิภาพของท้องถิ่นและสังคมให้หมดสิ้นไป

5.3 การพัฒนาทางเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการพัฒนาทางวัตถุหรือปัจจัยในการดำรงชีพของบุคคลอย่างเหมาะสม โดยเน้นการใช้หลักการช่วยและพึ่งตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างบุคคลโดย

(1) ประกอบอาชีพสุจริต มีรายได้ตามสมควร แก่ชีวิตภาพและช่วยตนเอง ไม่เอาแต่รอคอยความช่วยเหลือจากผู้อื่น

(2) ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบสัมมาชีพ เช่น การลงแขก

(3) ร่วมมือร่วมใจกันในการสร้างฐานะ เศรษฐกิจของตนเองและส่วนรวม โดยรวมกลุ่มกันประกอบกิจกรรมเศรษฐกิจ เช่น มีกลุ่มสหกรณ์ธนาคารข้าว กองทุนพัฒนาหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ เป็นต้น

6. วิธีการและขั้นตอนการพัฒนา

6.1 ประชุมชี้แจงให้ข้าราชการทุกระดับมีความเข้าใจในอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง รวมทั้งประเพณี ปฏิบัติเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน

6.2 ประชุมชี้แจงให้ประชาชนในระดับหมู่บ้านและชุมชนมีความเข้าใจในอุดมการณ์ แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง และชักชวนให้เข้าร่วมการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนตามแนวทางอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ด้วยความสมัครใจ

6.3 ส่งเสริมและเสริมสร้างบทบาทขององค์กรประชาชน ซึ่งได้แก่คณะกรรมการหมู่บ้าน และสภาตำบลให้เป็นผู้นำในการพัฒนาจิตใจ สังคมและเศรษฐกิจของหมู่บ้านและชุมชน

6.4 ส่งเสริมให้สถาบันทางศาสนา มีบทบาทยิ่งขึ้นในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทางด้านจิตใจ

6.5 ส่งเสริมให้องค์กรเอกชนมีบทบาทยิ่งขึ้นในการ ส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน โดยให้การสนับสนุนและช่วยเหลือทั้งในด้านวิชาการ บุคคล การเงิน วัสดุอุปกรณ์

6.6 มีการประสานกิจกรรมและทรัพยากรในการพัฒนาของส่วนราชการ องค์การ เอกชนและประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน ให้มีความสอดคล้องโดยยึดองค์การประชาชนและการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามความมุ่งหมายของอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

7. การประเมินผลการพัฒนา

ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนทำการประเมินผลด้วยตนเอง โดยพิจารณาพฤติกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเกี่ยวกับการพัฒนาจิตใจ การพัฒนาสังคมและการพัฒนาเศรษฐกิจ ตามหลักการที่กำหนดไว้ใน "แนวการพัฒนา" ของข้อ 5

8. อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง เป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาชาติไทย

กล่าวโดยสรุป อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทองคือ ความคิดความเชื่อที่ตั้งงาม เป็น ศรัทธาและเจตนาอันแน่วแน่ของผู้มาร่วมกันของประชาชนชาวไทย ในอันที่จะพร้อมใจกันธำรงและ มุ่งมั่นปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาลำดับที่ทำงาน หมู่บ้าน ชุมชนสังคมและประเทศชาติ เพื่อให้ เกิดความเจริญรุ่งเรืองทางจิตใจ โดยยึดหลักปฏิบัติทางคำสอนธรรม และเพื่อความเจริญทาง สังคมโดยอาศัยวิถีทางประชาธิปไตย ส่วนความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจนั้นคนไทยจะต้อง ร่วมมือร่วมใจกันช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยวิธีการเช่นนี้ ความเจริญทั้งทาง วัตถุและจิตใจ คือความเจริญทางโลกและทางธรรมจึงจะดำเนินไปอย่างสมบูรณ์ แล้วแผ่นดินไทย ของคนไทยก็จะพัฒนาขึ้นถึงระดับเป็นแผ่นดินธรรม แผ่นดินทองโดยแท้จริง สมดังพระบรมราช- ูปถัมภ์แห่งพระมหากษัตริย์คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ของชาวไทย ทั้งหลาย

ในโอกาสที่สมเด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จเถลิงถวัลย์ราชสมบัติปีที่ 40 ใน รัชกาล ณ พุทธศักราช 2529 และในมหามงคลกาลที่จะทรงเจริญพระชนมายุครบ 60 พรรษา ณ พุทธศักราช 2530 อันกำลังจะย่างมาถึงนี้ รัฐบาลในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ขอเชิญชวน พี่น้องชาวไทยทุกคนร่วมกายใจกันอย่างพร้อมเพรียงเพื่อปฏิบัติอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง น้อมเกล้าฯ ถวายเป็นราชสักการะสนองพระมหากรุณาธิคุณ เพื่อความสุขความเจริญแห่งประชาชน และประเทศชาติของเราทั้งหลายสืบไป (คณะกรรมการเฉพาะกิจประสานการเผยแพร่ อุดมการณ์ เพื่อสร้างสรรค์แผ่นดินไทยให้เป็นแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี)

(ส่งตามหนังสือที่ มท 0409/ว1278 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2530)

ก. สภาท้าวไป ชื่อบ้านหมู่ที่ ตำบล ตำบล

อำเภอ จังหวัด

 จำนวนครัวเรือน หลัง ประชากร คน อาชีพ หลัก 1. 2.

3.

 รอง 1. 2.

3. 4.

5.

 ผู้นำทางศีลธรรม ชื่อ

หรือการพัฒนาจิตใจ

ตำแหน่ง/ที่อยู่

(อาจมีหลายท่าน ระบุตามจังหวัดจะเห็นสมควร)

ข. ผลงานพัฒนาตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง1. การลดละอบายมุข

ประเภทอบายมุข	จำนวนผู้เลิกอบายมุข		% ลดลง
	ก่อนการพัฒนา (คน)	ปัจจุบัน (คน)	
1.1 การพนัน			
1.2 ต้มสุรา			
1.3 ยาเสพติด			

2. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ประเภท	จำนวนที่ปรากฏ		% ลดลง
	ก่อนการพัฒนา (ราย)	ปัจจุบัน (ราย)	
2.1 การฆ่ากัน (ปีละ.....)			
2.2 ฆี ปล้น สักทรัพย์(ปีละ..)			
2.3 ทุจริต (ปีละ			

3. การรวมกลุ่มประชาชน

ชื่อกลุ่ม/ประเภท	จำนวนสมาชิก		หมายเหตุ
	ก่อนการพัฒนา (ราย)	ปัจจุบัน (ราย)	
3.1 กลุ่มผลิตเพื่อจำหน่าย (ระบุชื่อผลผลิต)			วงเงิน
3.2 กลุ่มออมทรัพย์			เงินออม
3.3 กลุ่มร้านค้าสวัสดิการ			เงินทุน
3.4 กลุ่มอื่น ๆ			

หมายเหตุ

1. จำนวนตามข้อ ข. 1-3 เป็นจำนวนโดยประมาณ
2. "ก่อนการพัฒนา" ตามข้อ ข. 1-3 อาจหมายถึงก่อนมิถุนายน 2530 หรือตามที่จะเห็นสมควร
3. สักดินในข้อ 2.1-2.3 อาจเป็นรอบ 6 เดือน หรือช่วงใดก็ได้ตามที่แสดงได้

4. การพึ่งตนเอง

(สถิติเมื่อวันที่เดือนพฤศจิกายน 2530)

- 4.1 ครอบครัวที่มีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายครอบครัว (.....%ของทั้งหมดบ้าน)
- 4.2 สาธารณสุขมูลฐานของครอบครัว
- 4.2.1 ผนังสะอาดบริเวณครอบครัว (.....%ของทั้งหมดบ้าน)
- 4.2.2 เด็กขาดสารอาหารคน (.....%ของทั้งหมดบ้าน)
- 4.2.3 การใช้ส้วมซึมครอบครัว (.....%ของทั้งหมดบ้าน)
- 4.3 ผู้ไม่รู้หนังสือคน (.....%ของทั้งหมดบ้าน)

ความเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

..... ผู้รายงาน

()

ตำแหน่ง

...พฤศจิกายน 2530

หมายเหตุ แบบรายงานนี้ สัปดาห์อาจปรับปรุงเนื้อหาได้ตามความเหมาะสม

(ตัวอย่าง)

องค์ประกอบหรือแนวทาง เกณฑ์มาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง

องค์ประกอบ	เป้าหมายของหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง		ตัวชี้วัด (เปรียบเทียบเดิม-ปัจจุบัน)
	สุดท้าย	ปี 2530	
1. ลดละเลิกอบายมุข			
1.1 การพนัน	- ไม่มีการพนันเลย	- ลดลงมากกว่า 90%	จำนวนบ่อนการพนัน
1.2 การดื่มสุรา	- ไม่มีผู้ดื่มสุรา	- ลดลงมากกว่า 85%	
1.3 ยาเสพติด	- ไม่มียาเสพติดเลย	- ลดลงมากกว่า 95%	จำนวนผู้เสพ-ผู้จำหน่าย
1.3.1 เฮโรอีน			
1.3.2 ฝิ่น			
1.3.3 กัญชา			
2. ลดอาชญากรรม (เพื่อสร้างความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน)	- ไม่มีอาชญากรรม		
2.1 ฆ่า		- ลดลงมากกว่า 95%	จำนวนอาชญากรรม
2.2 ฉ้อปล้น		- ลดลงมากกว่า 90%	มาตรการป้องกันอาชญากรรม
2.3 ลักทรัพย์		- ลดลงมากกว่า 85%	
2.4 ความขัดแย้งใน หมู่บ้าน	- ไม่มีความขัดแย้ง	- ลดลงมากกว่า 95%	จำนวนคู่พิพาท
3. เพิ่มการรวมกลุ่ม ประชาชน	- มีการทำงานเป็นกลุ่ม	- น่าจะมีกลุ่มตั้งต่อไป อย่างน้อยประเภทละ 1 กลุ่มในหมู่บ้าน - กลุ่มผลิตเชื้อ จำหน่าย - กลุ่มออมทรัพย์ - กลุ่มร้านค้าสวัสดิการ ฯลฯ	จำนวนกลุ่ม สมาชิก ความ ถี่ของการทำกิจกรรม

องค์ประกอบ	เป้าหมายของหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง		ตัวชี้วัด (เปรียบเทียบเดิม-ปัจจุบัน)
	สุดท้าย	ปี 2530	
4. เพิ่มการพึ่งตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - มีรายได้พอเพียงกับการดำรงชีวิต - ประชาชนมีส่วนร่วมกิจกรรม พัฒนาหมู่บ้าน - ทุกคนรอบครัวถูกสุขลักษณะ น้ำดื่ม ล้างมือ อาหาร ปลอดภัย ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่น้อยกว่า 80% ของครัวเรือน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนคนยากจน - รายได้ รายจ่ายของครัวเรือน - จำนวนแรงงานล้นตลาด - จำนวนผู้รู้หนังสือ - จำนวนภาชนะรองรับน้ำสะอาด ล้างมือ ผู้ขาดสารอาหาร ผู้เจ็บป่วย

กองปกครองท้องที่ กรมการ
ปกครอง โทร 2219121
2229888

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำอธิบายองค์ประกอบหรือแนวทาง เกณฑ์มาตรฐานชี้วัดความเป็นหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง

1. องค์ประกอบ หมายความว่ารวมถึง ลักษณะของหมู่บ้าน หรือสิ่งทีหมู่บ้านจะต้องมี ซึ่งถ้าไม่มีก็ไม่น่าจะเรียกว่าเป็นหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองได้ ซึ่งในระยะสั้น (5 ธันวาคม 2530) นี้ ได้กำหนดไว้เพียง 4 องค์ประกอบ คือ ลดอบายมุข (2) เพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (3) เพิ่มการรวมกลุ่มประชาชน หรือสร้างการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นทีม (4) เพิ่มการพึ่งตนเอง หรือเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานด้วยตนเอง ด้วยหมู่บ้านตนเอง ให้มากขึ้น
2. เป้าหมายของหมู่บ้าน หมายความว่า องค์ประกอบ หรือลักษณะของหมู่บ้านดังกล่าวจะต้องมีอย่างน้อย ในระดับใด จึงจะเรียกได้ว่าเป็นหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง ซึ่งเป้าหมายนี้ได้แยกเป็น 2 ช่วง คือ (1) ระยะยาว คือ สุดท้ายปลายทางแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองจะต้อง เช่น ไม่มีการพนัน มีรายได้พอเพียง เป็นต้น (2) เมื่อคำนึงถึงความจริง ระยะยาวอาจเป็นไปได้ยาก ดังนั้น เพื่อให้เกิดรูปธรรมที่ชัดเจนในระยะแรก (5 ธันวาคม 2530) จึงกำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้เพียงระดับหนึ่ง เช่น การพนัน ขอให้ลดลงมากกว่า 90% ของผู้ที่เล่น ครอบครัวไม่น้อยกว่า 80% ต้องถูกสุขลักษณะ คือ มีน้ำสะอาดดื่ม ใช้ส้วมซึม มีอาหารกิน ดูแลโรคภัยตนเองได้ เป็นต้น สำหรับเป้าหมายระยะปี 2530 นี้ ขึ้นอยู่กับความเห็นของหมู่บ้านว่าควรอยู่ในระดับใด เพราะสภาพทางสังคมและท้องที่ที่แตกต่างกัน เช่น หมู่บ้านที่เป็นชาวไทยมุสลิม ก็อาจกำหนดว่า ไม่มีผู้ดื่มสุรา 100% ได้ เป็นต้น
3. ตัวชี้วัด หมายความว่า การที่จะสามารถบอกได้ว่า หมู่บ้านใดมีลักษณะอย่างใดอย่างน้อยเพียงใด ในข้อ 1 และ 2 นั้น ใช้อะไรเป็นเครื่องชี้วัด เช่น ถ้าบอกว่าคนน้ำหนักมากก็ต้องชั่งน้ำหนักว่าได้ 90 กิโลกรัม ถ้าบอกว่ามีรายได้พอเพียงก็ต้องมีรายได้-รายจ่าย แล้วเหลือพอสมควร ไม่เป็นหนี้เป็นสิน (ไม่ใช่หนี้ลงทุน) กรณีหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองก็เช่นเดียวกัน ต้องมีเครื่องชี้วัด เช่น จะรู้ว่าไม่มียาเสพติดเลย ก็ต้องดูว่ามีผู้เสพ

ผู้จำหน่าย อยู่หรือไม่ โดยเปรียบเทียบอดีตกับปัจจุบัน หรือจะบอกว่ามี
การทำงานเป็นกลุ่มเพียงใด ก็ต้องจำนวนสมาชิกกลุ่มเพิ่มลดเพียงใด
กลุ่มมีการทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์มากนักน้อยเพียงใด โดยต้องเปรียบเทียบ
อดีตกับปัจจุบัน เช่นเดียวกัน หรือจะดูว่าตนเองได้มากนักน้อยเพียงใด ก็
ต้องดูว่ามีคนยากจนลดเพิ่มกี่คนในหมู่บ้าน กรณีนี้อาจต้องมีเครื่องชี้วัดความ
ยากจนอีก เช่น ไข่แกอของกรมประมงล่าช้าเพราะห้ เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

โครงการ ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล

และการให้บริการแก่ประชาชน ณ ที่

ทำการตำบล

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากสถานการณ์และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานของข้าราชการฝ่ายปกครองในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอันมาก ทั้งในด้านความต้องการของประชาชนและนโยบายของรัฐบาล กรมการปกครองจึงจำเป็นต้องกำหนดนโยบายในอันที่จะปรับปรุงขอบเขตและวิธีปฏิบัติ ตลอดจนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการฝ่ายปกครองให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ ทั้งนี้โดยยึดหลักในการสนองตอบตามความต้องการของประชาชนในชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนแบบถึงตัว เป็นประการสำคัญรวมทั้งให้ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล สามารถรู้ปัญหาและความต้องการของประชาชนในชนบทห่างไกลได้อย่างแท้จริง

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในพื้นที่ชนบทห่างไกล โดยการนำบริการต่าง ๆ ที่สามารถดำเนินการได้ภายในขอบเขตของกฎหมายไปบริการประชาชนยังตำบลและหมู่บ้าน

2.2 เพื่อให้ปลัดอำเภอได้คลุกคลีใกล้ชิดกับประชาชนมากยิ่งขึ้น ทั้งได้รู้จักสภาพพื้นที่ สภาพปัญหา ความต้องการของประชาชนและหาทางแก้ไขได้ทันที่

2.3 เพื่อให้ปลัดอำเภอเป็นผู้ประสานงานระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ที่ลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ โดยจัดให้มีแผนปฏิบัติงานร่วมกัน

2.4 เพื่อให้ปลัดอำเภอเป็นตัวแทนนายอำเภอ ในการตรวจสอบ ติดตาม และบริหารโครงการต่าง ๆ ที่ได้จัดทำในตำบลที่รับผิดชอบ

2.5 เพื่อผ่านนโยบายของทางราชการไปเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบถึงระดับตำบล หมู่บ้านอันจะนำมาซึ่งความเข้าใจอันดีระหว่างทางราชการกับประชาชน

2.6 เพื่อสร้างความอบอุ่น ขวัญและกำลังใจแก่ประชาชน ว่าไม่ได้ถูกทอดทิ้งจากข้าราชการฝ่ายปกครอง

2.7 เพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีของข้าราชการฝ่ายปกครอง ให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของประชาชน

3. แนวทางดำเนินการ

3.1 ให้อำเภอ/กิ่งอำเภอ แต่งตั้ง "คณะกรรมการทุกหน่วยราชการที่ปฏิบัติงานในตำบล" ของแต่ละตำบลอันประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากทุกกระทรวง โดยเฉพาะจาก 4 กระทรวงหลัก คือ กระทรวงมหาดไทย เกษตรและสหกรณ์ สาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ ที่ปฏิบัติงานในตำบล โดยมีปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล เป็น "ผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับทุกหน่วยงานในตำบล"

3.2 ให้อำเภอ/กิ่งอำเภอ ประชุมชี้แจงให้ทุกหน่วยราชการที่ปฏิบัติงานในตำบลได้ เข้าใจและถือปฏิบัติ เกี่ยวกับการประสานงานที่ลงไปตามดำเนินการในตำบล

3.3 ให้ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล ประชุมคณะกรรมการทุกหน่วยราชการที่ปฏิบัติงานในตำบลที่ตนรับผิดชอบ โดยให้ผู้มีอาวุโสสูงสุดในที่ประชุมทำหน้าที่ประธานและปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลทำหน้าที่เลขานุการทำการประชุมพิจารณาเกี่ยวกับการประสานงานการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานในตำบล แล้วจัดทำเป็น "แผนรวมการปฏิบัติงานของทุกหน่วยราชการในตำบล"ประจำ เดือน เดือนนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอพิจารณาอนุมัติ ภายในวันที่ 25 ของทุกเดือน ทั้งนี้เพื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอจะได้ใช้ประโยชน์จากแผนรวมดังกล่าว ควบคุมการดำเนินงานของทุกส่วนราชการที่ลงไปปฏิบัติงานในตำบลและสามารถแจ้งต่อกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในที่ประชุมประจำเดือนได้ทราบเพื่อนำไปประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในตำบลหมู่บ้านได้ทราบโดยทั่วถึงกัน

3.4 ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล นอกจากปฏิบัติงานในหน้าที่ตามที่กรมการปกครอง สั่งการแล้วจะต้องมีการประสานงานร่วมกับหน่วยราชการอื่นโดยการออกปฏิบัติงานในพื้นที่ตามแผนรวมการปฏิบัติงานประจำเดือน รวมทั้งคอยติดตามข่าว เหตุการณ์และความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบลด้วย และให้รวบรวมผลการปฏิบัติงานของแต่ละตำบล ที่รับผิดชอบตามแบบฟอร์มรายงานผลการให้บริการแก่ประชาชน ณ ที่ทำการตำบล เดือนนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอได้ทราบทุกวันสิ้นเดือนด้วย

3.5 นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ควรประชุมปลัดอำเภอ ผู้รับผิดชอบประจำตำบลเป็นประจำทุกเดือน ทั้งนี้เพื่อเฝ้าติดตามปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานภายในตำบล ซึ่งนายอำเภอ/ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอจะต้องแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานในตำบลโดยการประสานงานและท้าวความเข้าใจที่ถูกต้องกับหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ นั้น ๆ

3.6 นายอำเภอ/ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ต้องกำชับให้ปลัดอำเภอ ผู้รับผิดชอบประจำตำบลถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวข้างต้นโดยเคร่งครัด และสามารถยืดหยุ่น- พินิจในการปรับวิธีการอื่น ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสมกับเหตุการณ์และสภาพพื้นที่ได้เท่าที่จำเป็น

3.7 จังหวัดควรประชุมนายอำเภอและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ในเรื่องปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลเป็นกรณีพิเศษทุกเดือน เพื่อทราบผลการดำเนินการ หากพบปัญหาในทางปฏิบัติกับหน่วยราชการใดก็จะได้อภิปรายแก้ไขปัญหาร่วมกันต่อไป

3.8 จังหวัดจะต้องตรวจสอบและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องปลัด อำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลของทุกอำเภอ/กิ่งอำเภออย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยกรมการ ปกครองจะได้มอบให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครองออกไปตรวจสอบผลการดำเนินงานทุกระยะ อีกทางหนึ่งด้วย

4. หมายเหตุ รายละเอียดเกี่ยวกับปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล และการให้บริการ ณ ที่ทำการตำบล ปรากฏตามหนังสือที่กรมการปกครองสั่งการไปแล้วดังนี้

4.1 หนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท 0303/97990 ลงวันที่ 28 กันยายน 2524

4.2 หนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท 0303/101942 ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2524

4.3 หนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท 0414/ว 607 ลงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2526

(ตัวอย่าง)

แบบรายงานผลการปฏิบัติงานในคำบลของปลัดอำเภอผู้รั้งที่สมัครประจำตำบล

ผู้รายงาน.....

รั้งที่สมัครประจำตำบล.....

ประจำเดือน.....

	ครั้งที่๑	ครั้งที่๒	ครั้งที่๓	ครั้งที่๔	รวม	หน่วย
จำนวนวันดำเนินการ						วัน
สถานที่ดำเนินการ	หมู่ที่					แห่ง
จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับประโยชน์						หมู่บ้าน
จำนวนประชาชนได้รับประโยชน์						คน
จำนวนเจ้าหน้าที่ร่วมปฏิบัติงาน						คน

ผลการดำเนินงานด้านความประเทษของงาน

๑. งานบริการประชาชนตามนโยบายของกรมการปกครอง	ครั้งที่๑	ครั้งที่๒	ครั้งที่๓	ครั้งที่๔	รวม	หน่วย
งานปกครอง						ราย
งานทะเบียน						ราย
งานบัตรประจำตัวประชาชน						ราย
งานภาษีบำรุงท้องที่						ราย
งานป้องกันและรักษาความสงบ						ครั้ง
งาน กม. อพป.						ครั้ง
งานอื่น ๆ						
๒. งานนโยบายและแผน	ครั้งที่๑	ครั้งที่๒	ครั้งที่๓	ครั้งที่๔	รวม	หน่วย
ดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบล						ครั้ง
ดำเนินงานตามแผนหรือโครงการอื่น ๆ						ครั้ง
งานอื่น ๆ						

๓. งานด้านการประสานงาน	ครั้งที่๑	ครั้งที่๒	ครั้งที่๓	ครั้งที่๔	รวม	หน่วย
งานการเกษตร						๕ ครั้ง
งานพัฒนาชุมชน						๕ ครั้ง
งานสาธารณสุข						๕ ครั้ง
งานการศึกษา						๕ ครั้ง
งานมวลชน						๕ ครั้ง
งานอื่น ๆ						
๔. งานด้านการประชาสัมพันธ์	ครั้งที่๑	ครั้งที่๒	ครั้งที่๓	ครั้งที่๔	รวม	หน่วย
ร่วมประชุมราชการ						๕ ครั้ง
งานส่งเสริมการปกครอง						๕ ครั้ง
งานประเพณีท้องถิ่น						๕ ครั้ง
งานการข่าว						๕ ครั้ง
ร่วมกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน						๕ ครั้ง
งานอื่น ๆ						
๕. งานพิเศษด้านอื่น ๆ						

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(.....)

ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล.....

ความเห็น.....ความเห็น.....

ลงชื่อ.....ลงชื่อ.....

(.....)

(.....)

หน. ฝ่ายปกครองและพัฒนา

นายอำเภอ/ป. ทน. กิ่งอำเภอ

(ตัวอักษรบรรทัดแรกแสดงปีปฏิบัติงานในตำแหน่งใด/ตำแหน่งใด)

ตำแหน่ง/ยศ/เงินเดือน
พ.ศ.

ชื่อ
ตำแหน่ง/ยศ/เงินเดือน
พ.ศ.

ชื่อ
ตำแหน่ง/ยศ/เงินเดือน
พ.ศ.

ชื่อ
ตำแหน่ง/ยศ/เงินเดือน
พ.ศ.

ชื่อ
ตำแหน่ง/ยศ/เงินเดือน
พ.ศ.

ปีงบประมาณ	เดือน	วัน	ตำแหน่ง	เงินเดือน	การปฏิบัติงาน	
					ผลสัมฤทธิ์	ข้อบกพร่อง
ปีงบประมาณ ๒๕๖๕	มกราคม	1	ตำแหน่ง	เงินเดือน	ผลสัมฤทธิ์	ข้อบกพร่อง
			(ระบุ) ตำแหน่ง	(ระบุ) เงินเดือน		
	กุมภาพันธ์	1	ตำแหน่ง	เงินเดือน	ผลสัมฤทธิ์	ข้อบกพร่อง
			(ระบุ) ตำแหน่ง	(ระบุ) เงินเดือน		
	มีนาคม	1	ตำแหน่ง	เงินเดือน	ผลสัมฤทธิ์	ข้อบกพร่อง
			(ระบุ) ตำแหน่ง	(ระบุ) เงินเดือน		
	เมษายน	1	ตำแหน่ง	เงินเดือน	ผลสัมฤทธิ์	ข้อบกพร่อง
			(ระบุ) ตำแหน่ง	(ระบุ) เงินเดือน		
	พฤษภาคม	1	ตำแหน่ง	เงินเดือน	ผลสัมฤทธิ์	ข้อบกพร่อง
			(ระบุ) ตำแหน่ง	(ระบุ) เงินเดือน		
	มิถุนายน	1	ตำแหน่ง	เงินเดือน	ผลสัมฤทธิ์	ข้อบกพร่อง
			(ระบุ) ตำแหน่ง	(ระบุ) เงินเดือน		
กรกฎาคม	1	ตำแหน่ง	เงินเดือน	ผลสัมฤทธิ์	ข้อบกพร่อง	
		(ระบุ) ตำแหน่ง	(ระบุ) เงินเดือน			
สิงหาคม	1	ตำแหน่ง	เงินเดือน	ผลสัมฤทธิ์	ข้อบกพร่อง	
		(ระบุ) ตำแหน่ง	(ระบุ) เงินเดือน			
กันยายน	1	ตำแหน่ง	เงินเดือน	ผลสัมฤทธิ์	ข้อบกพร่อง	
		(ระบุ) ตำแหน่ง	(ระบุ) เงินเดือน			
ตุลาคม	1	ตำแหน่ง	เงินเดือน	ผลสัมฤทธิ์	ข้อบกพร่อง	
		(ระบุ) ตำแหน่ง	(ระบุ) เงินเดือน			
พฤศจิกายน	1	ตำแหน่ง	เงินเดือน	ผลสัมฤทธิ์	ข้อบกพร่อง	
		(ระบุ) ตำแหน่ง	(ระบุ) เงินเดือน			
ธันวาคม	1	ตำแหน่ง	เงินเดือน	ผลสัมฤทธิ์	ข้อบกพร่อง	
		(ระบุ) ตำแหน่ง	(ระบุ) เงินเดือน			
รวม						

การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (หน่วยการเรียนรู้ในแผนการเรียน)

ชื่อผู้เรียน: _____
 ชั้นเรียน: _____
 วิชา: _____
 ภาคเรียนที่ _____ ปีการศึกษา _____
 วันที่ _____ พ.ศ. _____

ชื่อครูผู้สอน: _____
 วิชา: _____
 ชั้นเรียน: _____
 ภาคเรียนที่ _____ ปีการศึกษา _____

จำนวน ข้อ ที่	จำนวน ข้อ ที่	การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					รวม
		ดีมาก	ดี	พอ	ไม่พอ	ไม่ผ่าน	
1	1	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
2	2	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
3	3	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
4	4	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
5	5	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
6	6	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
7	7	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
8	8	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
9	9	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
10	10	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
11	11	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
12	12	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
13	13	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
14	14	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
15	15	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
16	16	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
17	17	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
18	18	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
19	19	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					
20	20	ดีมาก					
		ดี					
		พอ					
		ไม่พอ					
		ไม่ผ่าน					
		รวม					

ประวัติผู้เขียน

นายประสิทธิ์ ยอดม่วง เกิดวันที่ 11 กรกฎาคม 2500 ที่อำเภอบาง
สะพานน้อย จ. ประจวบคีรีขันธ์ สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)
เกียรตินิยมอันดับ 2 จากมหาวิทยาลัยสยามค่าแห่ง เมื่อปีการศึกษา 2523 เป็น
บัณฑิตอาสาสมัคร ของสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปี 2524 เคย
ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปัจจุบันรับราชการ
ในตำแหน่งปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง 4) อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย